

УДК 330.341

DOI: <https://doi.org/10.32782/easterneurope.24-2>

МЕХАНІЗМИ ДИВЕРСИФІКАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО МЕДІАСЕКТОРУ В КОНТЕКСТІ ДІЇ УГОДИ ПРО АСОЦІАЦІЮ МІЖ УКРАЇНОЮ ТА ЄС

MECHANISMS OF DIVERSIFICATION OF THE UKRAINIAN MEDIA SECTOR IN THE CONTEXT OF THE ACTION OF THE ASSOCIATION BETWEEN UKRAINE AND THE EU

Любчик К.Л.

аспірантка кафедри міжнародного обліку та аудиту,
Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана

Lyubchik Katerina

Postgraduate Student at the Department
of International Accounting and Auditing,
Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman

Угода про асоціацію передбачає приведення українського законодавства у відповідність до європейських норм і стандартів у сфері медіаіндустрії. Повномасштабна імплементація передбачає як обов'язковий компонент максимальне використання ресурсного потенціалу її участі у Європейському фонді підтримки спільного виробництва та розповсюдження художніх кінематографічних та аудіовізуальних творів EURIMAGES. Одним із ключових питань є розбудова ефективної системи захисту авторських та суміжних прав. Ще одним стратегічно важливим питанням є поглиблення співробітництва з європейськими країнами у сфері підготовки журналістів та інших категорій працівників медійної сфери. Повна конвергенція національного законодавства у сфері аудіовізуальних медіапослуг забезпечить переведення українського медійного середовища на «європейські рейки» та його виведення на якісно вищий щабель розвитку.

Ключові слова: медіа, медіаіндустрія, імплементація, Угода про асоціацію, Україна, ЄС.

Соглашение об ассоциации предусматривает приведение украинского законодательства в соответствие с европейскими нормами и стандартами в сфере медиаиндустрии. Полномасштабная имплементация предусматривает в качестве обязательного компонента максимальное использование ресурсного потенциала ее участия в Европейском фонде поддержки совместного производства и распространения художественных кинематографических и аудиовизуальных произведений EURIMAGES. Одним из ключевых вопросов является развитие эффективной системы защиты авторских и смежных прав. Еще одним стратегически важным вопросом является углубление сотрудничества с европейскими странами в сфере подготовки журналистов и других категорий работников медийной сферы. Полная конвергенция национального законодательства в сфере аудиовизуальных медиауслуг обеспечит перевод украинской медийной среды на «европейские рельсы» и ее вывод на качественно более высокую ступень развития.

Ключевые слова: медиа, медиаиндустрия, имплементация, Соглашение об ассоциации, Украина, ЕС.

Powerful drivers of building a competitive model of the media industry in Ukraine are embedded in the mechanisms of international cooperation in this field. The Association Agreement provides for the alignment of Ukrainian legislation with European norms and standards in this field. First of all, it concerns the implementation of the European Convention on Transfrontier Co-operation and the EU Directive 2007/65 / EC on audiovisual media services. Ukraine joined the Creative Europe program in 2015 and, on the basis of the Association Agreement Implementation Report 2018, paid an annual contribution of EUR 515 thousand for participation in this program. The full-scale implementation of the integration mechanisms of Ukraine's media sector diversification envisages, as a compulsory component, the maximum use of the resource potential of its participation in the European Fund for the Support for the Co-production and Distribution of Cinematographic and Audiovisual Works of EURIMAGES, which was adopted by the Law on Accession. on the key issues of implementation of European standards of functioning of the media sphere in Ukraine is building an effective system of protection copyrights created to display products. It is common practice for the Ukrainian media sector to continue to regulate the relationship between collective management organizations in the use of property rights of audiovisual and cinematographic owners with their users and among themselves. a radical solution to the issue of building a full-fledged system of protection of copyright and property

rights for audiovisual production in Ukraine involves the implementation of a set of measures. Another strategic issue for the implementation of European standards of functioning of the media sphere in the economic practice of Ukraine is to deepen cooperation with European and other countries categories of media professionals (print and electronic, radio and television, etc.). The full convergence of national legislation on television and radio broadcasting with the legislation of the European Union in the field of audiovisual media services will ensure that the Ukrainian media environment is translated into "European tracks" and brought to a higher level of development.

Key words: media, media industry, implementation, association agreement, Ukraine, EU.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Потужні драйвери розбудови в Україні конкурентної моделі медіаіндустрії закладені у механізмах міжнародного співробітництва у цій сфері. Вони базуються на основі як міждержавних і міжвідомчих форматів співпраці українських медійників із зарубіжними колегами у рамках двосторонніх міждержавних угод про співробітництво, так і інтеграційного інструментарію, закладеного у програмах Європейського Союзу та в Угоді про асоціацію між Україною і ЄС.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спирається автор. Питання імплементації європейських норм і стандартів в українське законодавство викликає значний інтерес у вітчизняних науковців. Зокрема, дослідженням даної проблематики займалися О.П. Розумна, Я.М. Столярчук, С.В. Слепак, В. Мовчан та багато інших.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується означена стаття. Проте питання механізмів вітчизняної конкурентної моделі медіаіндустрії для забезпечення переведення українського медійного середовища на «європейські рейки» та його виведення на якісно вищий щабель розвитку залишилися поза їхньою увагою.

Формулювання цілей статті (**постановка завдання**). Мета статті – визначити механізми вітчизняної конкурентної моделі медіаіндустрії відповідно до законодавчих норм Європейського Союзу.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Угода про асоціацію передбачає приведення українського законодавства у відповідність до європейських норм і стандартів у цій сфері. Йдеться насамперед про імплементацію Європейської конвенції про трансграничне співробітництво та Директиви ЄС 2007/65/ЄС про аудіовізуальні медіапослуги. Норми даної Директиви зорієнтовані на розроблення законодавчих умов для міждержавної конвергенції діючих у різних країнах вимог щодо створення та дистрибуції телевізійних програм, формування конкурентного середовища на спільному медійному ринку та розширення спектру аудіовізуальних медіапослуг для реалізації суспільних інтересів. Окрім того, Директива зобов'язує країн-підписантів забезпечити повну незалежність від зовнішнього впливу регуляторного

органу у сфері аудіовізуальних послуг на національному рівні [1, с. 24]. У ній наголошується на праві кожного (а не тільки ліцензованих державою установ) вільно і безперешкодно висловлювати свої погляди, а також отримувати й поширювати інформацію без утручання державних владних органів.

Рамкова програма «Креативна Європа» включає дві підпрограми: «Культура» (спрямована на підтримку національних креативних і культурних секторів) та «Медіа» (що має за мету підтримку розвитку і трансграничне поширення аудіовізуальних творів). Її загальний бюджет становить майже 1,5 млрд євро, який розподіляється у такий спосіб: щонайменше 56% (або 819,1 млн євро) будуть виділені на фінансування підпрограми «Медіа»; 31% (453,4 млн євро) – на підпрограму «Культура»; 13% (190,2 млн євро) – на підтримку міжсекторальної взаємодії [2, с. 14]. Як показують дані, загальне фінансування програми «Креативна Європа» у період 2014–2018 рр. становило 944,9 млн євро.

Україна долучилася до програми «Креативна Європа» у 2015 р. і за підсумками Звіту про виконання Угоди про асоціацію у 2018 р. сплатила за участь у даній програмі щорічний внесок у сумі 515 тис євро (16,6 млн грн.). Це дає можливість нашій державі претендувати на отримання (на умовах співфінансування) грошових ресурсів із грантових джерел Євросоюзу на фінансування українського бюро програми «Креативна Європа». Таким чином, тільки у 2018 р. в Україні було реалізовано 90 різного роду інформаційно-комунікативних заходів та проведено 193 вузько-спеціалізовані консультації щодо використання ресурсних можливостей даної програми. Крім того, наша держава приєдналася до Розширеної часткової Угоди про культурні маршрути шляхом долучення до існуючих та ініціювання нових культурних маршрутів (проект закону схвалено урядом 05.09.2018), що дасть змогу активно популяризувати національну культурну спадщину в Україні та Європі [3, с. 36].

Повномасштабна імплементація інтеграційних механізмів диверсифікації медійного сектору України передбачає як обов'язковий компонент *максимальне використання ресурсного потенціалу її участі в Європейському фонді підтримки спільного виробництва та розповсюдження художніх кінематографічних та аудіовізуальних творів EURIMAGES*, проєкт закону про приєднання до якого було ухвалено

урядом у 2018 р. Участь у даному фонді відкриває нашій державі широкі можливості щодо отримання від ЄС фінансування вітчизняних проєктів спільного кіновиробництва, насамперед на основі участі у допоміжних програмах підтримки даного фонду. Так, від часу свого заснування у 1989 р. фонд EURIMAGES із річним бюджетом близько 25 млн євро (що формується із внесків країн-учасниць і з яких 1,5–2 млн євро становлять прибутки з інвестиційних капіталовкладень) [4] профінансував створення понад 700 повнометражних і документальних кінофільмів, котрі зняті за традиційними правилами кінозйомки, вийшли у прокат усієї Європи та присвячені відображенню культурної різноманітності європейського кіно. Поряд із цим даний фонд надає фінансову підтримку виробникам ігрових, документальних та анімаційних фільмів загальним хронометражем не більше 7–10 хвилин, створених за проєктами копродукції; виділяє щорічно понад 760 тис євро на дистрибуцію кінофільмів на європейському ринку та спільно з компанією «Європа Сінема» підтримує понад 40 кінотеатрів у чотирьох європейських країнах на загальну суму близько 616 тис євро на рік [5, с. 282].

Одним із ключових питань упровадження в Україні європейських стандартів функціонування медіасфери є *розбудова ефективної системи захисту авторських та суміжних прав* на створені медійні продукти. Її відсутність справляє вкрай негативний вплив на процеси комерційного розповсюдження української медійної продукції, зокрема у частині неконтрольованого обігу контрафактної продукції (у тому числі в мережі Інтернет), порушення більшістю телебачення законодавства у сфері авторського права, здійснення ними публічного сповіщення і ретрансляції аудіовізуальних та інших творів, не виплачуючи при цьому авторських винагород, тощо. Звичною для українського медійного сектору практикою дотепер залишається *законодавча неврегульованість взаємовідносин організацій колективного управління у сфері використання майнових прав власників аудіовізуальних та кінематографічних творів з їх користувачами та між собою*. Йдеться як про значні економічні втрати економічних суб'єктів від порушень, пов'язаних із невиплатою роялті в аудіовізуальній сфері, так і колосальні втрати державного бюджету України від недоотримання податкових платежів на доходи фізичних осіб [6].

Згідно з умовами Поглибленої і всеохоплюючої зони вільної торгівлі, авторські права на літературні чи художні твори є чинними впродовж життя їхніх авторів і ще 70 років після їхньої смерті, а наукових праць – 30 років після їх опублікування. Положення даної угоди поширюються на регулювання систем ефірного мовлення й охорони технічних заходів, а також захист комп'ютерних програм та прав на інформацію про управління справами і прав на розпо-

всюдження. Україна взяла на себе зобов'язання до 2023 р. завершити процес конвергенції національного законодавства щодо захисту прав інтелектуальної власності з відповідними директивами і нормативними актами Європейського Союзу [7, с. 117, 124]. Із цією метою у період 2014–2017 рр. наша держава реалізувала План заходів з імплементації положень розділу 9 Угоди про асоціацію, у рамках якого було розроблено комплекс законопроєктів, спрямованих на адаптацію законодавства України у сфері інтелектуальної власності до права ЄС і положень Угоди про асоціацію, забезпечено видачу державного посвідчення на право розповсюдження і демонстрування фільмів, реалізовано комплекс заходів із надання доступу до даних щодо заявок на торговельні марки й інформації про їх реєстрацію та ін. [8, с. 123–124].

Свою чергою, у 2018 р. наша держава реалізувала низку важливих заходів у сфері розвитку системи правового захисту прав інтелектуальної власності і регулювання діяльності організацій колективного управління. Зокрема, набув чинності Закон України «Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав». Він повною мірою унормовує питання забезпечення прав правовласників на отримання справедливої винагороди та транспарентності діяльності організацій колективного управління згідно з міжнародними стандартами Директиви Європарламенту і Ради Європи 2014/26/ЄС «Про колективне управління авторськими та суміжними правами та мультитериторіальне ліцензування прав на музичні твори з метою їх онлайн-використання на внутрішньому ринку» [3, с. 27].

Таким чином, *радикальне вирішення питання щодо розбудови в Україні повноцінної системи захисту авторських і майнових прав на аудіовізуальну продукцію передбачає реалізацію комплексу заходів, спрямованих на:*

- повну гармонізацію положень законів України «Про авторське право та суміжні права» та «Про кінематографію», зокрема в частині законодавчого унормування майнових авторських прав на створені до 1991 р. українські кінофільми, урегулювання прав авторів і виконавців на отримання винагороди за використання кінофільмів за їхньої участі; а також збереження за продюсерами майнових авторських прав на фільми, створені за рахунок державного фінансування;

- повномасштабну конвергенцію українського законодавства в аудіовізуальній сфері із законодавством Європейського Союзу, зокрема щодо імплементації положень про збір авторських винагород за кожну ретрансляцію аудіовізуальних творів та порядок видачі державних проєктних посвідчень на право розповсюдження і демонстрування кінофільмів [6];

- гармонізацію вітчизняного законодавства з нормативними вимогами *acquis* ЄС у частині унормування системи перепродажу авторських

прав на оригінальні мистецькі твори; правової охорони комп'ютерних програм і баз даних; урегулювання операцій оренди, позики й обороту сумнівних прав у сфері інтелектуальної власності; а також узгодження питань щодо супутникового мовлення і кабельної ретрансляції;

– запровадження процедур надання публічних ліцензій із метою легалізації ліцензійних угод із кінцевими користувачами, безкоштовного програмного забезпечення й безкоштовного контенту [7, с. 124].

Ще одним стратегічно важливим питанням імплементації європейських стандартів функціонування медіасфери у господарську практику України є *поглиблення співробітництва з європейськими країнами у сфері підготовки журналістів та інших категорій працівників медійної сфери* (друкованих та електронних видань, радіо і телебачення тощо). Таке співробітництво дасть змогу суттєво підвищити рівень професіоналізму і незалежності вітчизняних медійників, а також посилити їхні професійні зв'язки з колегами з європейських країн. Із цією метою *вітчизняним спеціалізованим вищим навчальним закладам кінематографічного профілю* (Київському національному університету театру, кіно і телебачення імені І.К. Карпенка-Карого, Державній академії керівних кадрів культури і мистецтв, Київському національному університету культури і мистецтв та ін.) *необхідно активізувати укладення міжнародних угод про академічну мобільність за одночасного розширення конкурсної системи державних грантів для отримання післядипломної освіти за кордоном*. На часі сьогодні – активізація реалізації за фінансування європейських грантів програм і проєктів кіноосвітніх проєктів із популяризації українського кінематографу, культурного обміну і стажування його представників у світових кіношколах.

Як свідчить світовий досвід, саме у транснаціоналізаційних механізмах закладених потужний і дієвий інструментарій розвитку національного кінематографічного сектору, пов'язаний із процесами його інтернаціоналізації. Найбільш поширеним із них є участь *вітчизняних кінематографістів у проєктах міжнародного спільного виробництва – копродукції*. Як процес створення і фінансування кінофільмів за участі кінематографістів щонайменше двох країн копродукція здатна не тільки диверсифікувати канали інтеграції української креативної індустрії у європейський культурний простір, а й забезпечити високу динаміку зростання обсягів виробництва вітчизняних кінопродуктів та нарощування їхніх міжнародних конкурентних позицій. Це досягається насамперед завдяки легалізації спільного виробництва кінофільмів, зменшенню залежності кінематографічного сектору від державного бюджетного фінансування, гарантуванню вчасного й якісного завершення кінопроєктів, мінімізації їх ризиків та значному розширенню географічної структури

дистриб'юційних мереж [9] за кордоном, у тому числі за підтримки міжнародних організацій.

Підтвердженням вагомості ролі копродукції у розвитку європейського кінематографічного сектору є, зокрема, той факт, що з 2007 р. до 2016 р. загальна кількість кінострічок, щорічно створюваних кінематографістами двох і більше країн Європи, зросла на 43% – з 297 до 425 фільмів. Зазначимо також, що формат копродукції отримав найбільшого поширення під час створення художніх фільмів, тоді як над створенням документальних кінострічок найчастіше працюють національні колективи кінематографістів. Загалом же у європейських країнах було знято за вказаний період понад 18 тис кінофільмів, а кількість створених фільмів зросла на 47% – з 1 444 стрічок у 2007 р. до 2 124-х у 2016 р. [10].

Таким чином, активізація участі українських кінематографістів у міжнародних проєктах копродукції за участі європейських партнерів лежить насамперед у площині *заміни діючої нині системи державного замовлення на створення кінофільмів* (за винятком кінострічок соціально важливих жанрів) *на систему часткової компенсації з коштів державного бюджету витрат на виробництво тих українських фільмів, що були створені на умовах копродукції*. Своєю чергою, це вимагає внесення відповідних змін до ст. 21 «Державне замовлення у галузі кінематографії» Закону України «Про кінематографію», щорічних проєктів бюджетів за програмою «Створення та розповсюдження національних фільмів» [5, с. 286] та інших нормативно-правових актів, що регулюють процеси кіновиробництва, кінопрокату та дистрибуції фільмів.

Вагому стимулюючому ролі у *розширенні участі вітчизняного кінематографу у міжнародних проєктах і програмах копродукції здатні відіграти також такі заходи*, як: поглиблення взаємодії з європейськими кінематографістами у сфері виробництва і розподілу створених на умовах кооперації кінопродуктів між різними регіональними сегментами європейського кіноринку; нарощування масштабів фінансових капіталовкладень у кіно- і телевізійне виробництво, маркетинг та видавництво каталогів; активізація рекламних кампаній щодо популяризації великих європейських кіновиробників на українському ринку.

Процеси впровадження європейських стандартів в українську медіаіндустрію, базуючись на конвергенції національного законодавства з нормативними положеннями Угоди про асоціацію між Україною і Європейським Союзом, мають розглядатися, на нашу думку, у *більш широкому контексті інтеграції нашої держави до єдиного цифрового ринку даного інтеграційного угруповання*. Включення до нього є одним із чотирьох стратегічних пріоритетів (так званих «чотирьох союзів») секторальної інтеграції нашої держави з ЄС поряд із конвергенцією в енергетичній сфері, інтеграцією до мит-

ного союзу та асоціацією з Шенгенською зоною [11, с. 8]. Не випадково стратегічні пріоритети інтеграції до нього знайшли своє відображення у цілій низці урядових програм і стратегій України ще до виконання положень Угоди про асоціацію у сфері телекомунікаційних послуг. Зокрема, було ухвалено рамкове законодавство про електронні довірчі послуги та електронну ідентифікацію [12], а в кінці 2018 р. наша держава долучилася до *ISA Programme* – програми Єврокомісії, що підтримує розроблення цифрових рішень, спрямованих на надання державними інституціями якісних електронних послуг суб'єктам господарювання і громадянам Європи способом використання єдиних принципів, стандартів і сумісних технічних систем (інтероперабельності).

Таким чином, інтеграція до єдиного цифрового ринку ЄС базується на конвергенції законодавства України з положеннями Угоди про асоціацію з Євросоюзом у сфері електронної торгівлі, ІТ і телекомунікаційних послуг, аудіовізуальних медіа, а також захисту персональних даних, авторських і суміжних прав. Як «найбільш амбітна угода, яка коли-небудь підписувалася Європейським Союзом з третьою країною» [12] Угода про асоціацію містить цілий блок, що має стосунок до реалізації політики у сфері діджиталізації і комунікаційних послуг. Це – глава 6 Розділу IV – лібералізація торгівлі комп'ютерними послугами, співпраця у розвитку електронної торгівлі; Додаток XVII – інтеграція України до внутрішнього ринку телекомунікаційних послуг ЄС; глава 14 Розділу V – співпраця у сфері інформаційного суспільства (доступу до інформаційно-комунікаційних технологій); глава 15 Розділу V та Додаток XXXVII – наближення політики з питань аудіовізуальної галузі. Зокрема, Додатком XVII передбачено перетворення нашої держави на невід'ємну частину внутрішнього ринку Євросоюзу після імплементації відповідного горизонтального законодавства, що передбачає не тільки взаємне скасування інституційних бар'єрів у сфері послуг, а й забезпечення захисту прав їх споживачів.

Незважаючи на досягнутий реальний прогрес щодо конвергенції національного законодавства у сфері телекомунікацій і радіочастотних ресурсів до вимог Угоди про асоціацію (ухвалення закону про електронну комерцію; розроблення нового законопроекту про телебачення і радіомовлення із включенням до нього норм Європейської конвенції про транскордонне телебачення і Директиви ЄС 2007/65/ЄС про аудіовізуальні медійні послуги; підготовка проєктів законів про електронні комунікації та про поштові послуги; розроблення дорожньої карти гармонізації законодавства України з нормативними положеннями європейського законодавства; реалізація комплексу заходів щодо імплементації Директиви 97/67/ЄС про спільні правила для ринку поштових послуг тощо

[7, с. 190]), дотепер залишається ціла низка неурегульованих питань, що суттєво гальмують упровадження європейських стандартів у вітчизняне медійне середовище. Тож із метою прискорення інтеграції України в єдиний цифровий ринок Євросоюзу сьогодні має бути реалізований комплекс заходів щодо:

- приведення у відповідність до європейських норм українського законодавства про телекомунікації і радіочастотні ресурси в частині розподілу зобов'язань сторін у розвитку регуляторної політики у медійній сфері та надання універсальних телекомунікаційних послуг;

- конвергенції відповідно до європейських стандартів діючих в Україні систем ліцензування, ринкового аналізу і технічної нейтральності телекомунікацій та радіочастотних ресурсів;

- запровадження європейської термінології і категоріальної кваліфікації електронних комунікацій, забезпечення незалежності національного регулятора та регулювання ринку електронних комунікацій;

- активізації переговорів з окремими країнами – членами Європейського Союзу на предмет взаємного визнання електронних довірчих послуг.

Висновки з цього дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку. Резюмуючи, маємо наголосити, що потужні драйвери розбудови в Україні конкурентної моделі медіаіндустрії закладені у механізмах українсько-європейського співробітництва у цій сфері, що базуються на основі як міждержавних і міжвідомчих форматів співпраці українських медійників із зарубіжними колегами у рамках двосторонніх міждержавних угод про співробітництво, так і інтеграційного інструментарію, закладеного у програмах Європейського Союзу та Угоді про асоціацію між Україною і ЄС. Остання передбачає участь нашої держави у рамковій програмі Єврокомісії «Креативна Європа», Європейському фонді підтримки спільного виробництва та розповсюдження художніх кінематографічних та аудіовізуальних творів EURIMAGES, а також співпрацю з низкою європейських кінематографічних й аудіовізуальних організацій: CEPI, Cinema Net Europe, Europa Cinemas та ін. Досягнення стратегічної мети щодо впровадження в Україні європейських стандартів медійної діяльності лежить у площині реалізації комплексу заходів, спрямованих на: унормування системи перепродажу авторських прав на оригінальні мистецькі твори; урегулювання операцій оренди, позики й обороту сумнівних прав у сфері інтелектуальної власності; узгодження питань щодо супутникового мовлення і кабельної ретрансляції; нормативно-правового урегулювання взаємовідносин організацій колективного управління у сфері використання майнових прав власників аудіовізуальних та кінематографічних творів з їх користувачами та між собою; повномасштабну конвергенцію українського законодавства в аудіовізуальній сфері із зако-

нодавством Європейського Союзу у частині запровадження процедур надання публічних ліцензій, стимулювання участі вітчизняних кінематографістів у проєктах міжнародного спільного виробництва (копродукції), заміну діючої

нині системи державного замовлення на створення кінофільмів на систему часткової компенсації з коштів державного бюджету витрат на виробництво тих українських фільмів, що були створені на умовах копродукції та ін.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Звіт про виконання Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом. Вересень 2014 року – січень 2015 року / Урядовий офіс з питань європейської інтеграції Секретаріату Кабінету Міністрів України.
2. Creative Europe Programme (2014 to 2020). European implementation assessment (update). European Parliamentary Research Service, October 2018.
3. Звіт про виконання Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом у 2018 р. / Урядовий офіс координації європейської та євроатлантичної інтеграції ; Офіс віцепрем'єр-міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України, 2019.
4. Pham A. Eurimages MD: «Coproductions are more project-driven than people-driven». URL: <http://www.nordiskfilmogtvfond.com/news/interview/eurimages-md-co-productions-are-more-project-driven-than-people-driven> (дата звернення: 12.12.2019).
5. Слєпак С.В. Шляхи інтеграції України у світовий та європейський кінематографічний простір. *Теорія та практика державного управління*. 2014. Вип. 3(46). С. 277–287.
6. Національна стратегія розвитку кіноіндустрії України на 2015–2020 роки : проєкт (неофіційний текст від 13.01.2015) / Державне агентство України з питань кіно. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/NT1201.html (дата звернення: 12.12.2019).
7. Мовчан В. Поглиблення відносин між ЄС та Україною. Що, чому і як? / за ред. М. Емерсона. Київ : Центр європейських політичних досліджень, Інститут економічних досліджень та політичних консультацій, 2018.
8. Економічна асоціація України з Європейським Союзом : монографія / О.І. Шнирков та ін. ; за ред. О.І. Шниркова, В.І. Муравйова. Київ : Київський університет, 2015.
9. Розумна О.П. Перспективи розширення участі українського кінематографу в проєктах копродукції : аналітична записка. URL: <http://old2.niss.gov.ua/articles/530/> (дата звернення: 12.12.2019).
10. Кількість європейських копродукційних фільмів зросла на 43% за 10 років – ЄАО. *Детектор медіа*. 29 січня 2019 р. URL: <https://detector.media/production/article/144396/2019-01-29-kilkist-evropeiskikh-koproduktsiiniikh-filmiv-zroslo-na-43-za-10-rokiv-eao/> (дата звернення: 12.12.2019).
11. Аналітична доповідь до Щорічного послання Президента України до Верховної Ради України «Про внутрішнє та зовнішнє становище України в 2018 році» / Національний інститут стратегічних досліджень. Київ, 2018.
12. Україна може стати секторальною державою – членом Єдиного цифрового ринку ЄС після виконання Дорожньої карти інтеграції. *Євроінтеграційний портал*. 27 червня 2019 р. URL: <https://eu-ua.org/povnyu/ukrayina-mozhe-staty-sektoralnoyu-derzhavoyu-chlenom-yedynogo-cyprovogo-rynku-yes-pislya> (дата звернення 12.12.2019).

REFERENCES:

1. Zvit pro vykonannya Ugody pro asociaciyu mizh Ukrainoyu ta Yevropejs`kym Soyuzom (2015) [Report on the implementation of the Association Agreement between Ukraine and the European Union September 2014 – January 2015]. Government Office for European Integration of the Cabinet of Ministers of Ukraine Secretariat. Kyiv
2. .Creative Europe Programme 2014 to 2020 (2018) European implementation assessment (update). European Parliamentary Research Service, October 2018.
3. Zvit pro vykonannya Ugody pro asociaciyu mizh Ukrainoyu ta Yevropejs`kym Soyuzom u 2018 r. (2019). [Report on the Implementation of the Association Agreement between Ukraine and the European Union in 2018] Government Office for the Coordination of European and Euro-Atlantic Integration. Office of the Vice Prime Minister for European and Euro-Atlantic Integration of Ukraine, Kyiv.
4. Pham A. Eurimages MD: «Coproductions are more project-driven than people-driven». URL: <http://www.nordiskfilmogtvfond.com/news/interview/eurimages-md-co-productions-are-more-project-driven-than-people-driven> (accessed 12 December 2020).
5. Slepak S.(2014) Shlyaxy` integraciyi Ukrainy` u svitovy`j ta yevropejs`kyj kinematografichny`j prostir [Ways of integration of Ukraine into world and European cinematic space]. *Public administration theory and practice*. Vol. 3(46). Pp. 277–287.
6. . Nacional`na strategiya rozvy`tku kinoindustriyi Ukrainy` na 2015-2020 roky` (2015). [National Strategy for Development of the Ukrainian Film Industry for 2015-2020]. State Film Agency of Ukraine. Draft (unofficial text dated 13.01.2015). URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/NT1201.html (accessed 12 December 2020).
7. Movchan V. (2018) Pogly`blennya vidnosy`n mizh YeS ta Ukrainoyu. Shho, chomu i yak? [Deepening EU-Ukraine relations. What, why and how?]. Kyiv: Center for European Policy Research, Institute for Economic Research and Policy Consulting.

8. Shnyrkov O., Muravyova V. (2015) *Ekonomichna asociaciya Ukrainy` z Yevropejs`ky`m Soyuzom* [Economic Association of Ukraine with the European Union]. Kyiv: Kyiv University.
9. Rozumna O. *Perspektyvy` rozshy`rennya uchasti ukrayins`kogo kinematografu v proektax koprodukcii* [Perspectives of expanding the participation of Ukrainian cinematography in co-production projects. Analytical note] National Institute for Strategic Studies. URL: <http://old2.niss.gov.ua/articles/530/> (accessed 12 December 2020).
10. *Kil`kist` yevropejsky`x koprodukciyny` fil`miv zrosla na 43% za 10 rokiv – YeAO (2019)* [The number of European co-produced films has increased by 43% over 10 years - the EAA]. *Media Detector*, January 29, 2019. URL: <https://detector.media/production/article/144396/2019-01-29-kilkist-evropeiskikh-koproduktsiinykh-filmiv-zrosla-na-43-za-10-rokiv-eao/> (accessed 12 December 2020).
11. *Anality`chna dopovid` do Shhorichnogo poslannya Prezy`denta Ukrainy` do Verhovnoyi rady` Ukrainy` «Pro vnutrishnye ta zovnishnye stanovy`shhe Ukrainy` v 2018 roci»* (2018) [Analytical Report to the Annual Message of the President of Ukraine to the Verkhovna Rada of Ukraine “On Internal and External Situation of Ukraine in 2018”]. Kiev.
12. *Ukrayina mozhe staty` sektoral`noyu derzhavoyu-chlenom Yedy`nogo cy`frovogo ry`nku YeS pislya vy`konannya Dorozhn`oyi karty` integracii* (2018) [Ukraine may become a Sector Member State of the EU Digital Single Market after implementation of the Integration Roadmap]. Eurointegration Portal, June 27, 2019. URL: <https://eu-ua.org/novyny/ukrayina-mozhe-staty-sektoralnoyu-derzhavoyu-chlenom-yedynogo-cyfrovogo-rynku-yes-pislya> (accessed 12 December 2020).